

13.6.1937

בנקובר היקר -

יישר כוחך ! אני חושב את מסעל הסקל שלנו למעשה
גבורה קולקטיבי. אילו היו הימים כחיקונס (מבחינת משקית)

הייתי נשאר בלתי פרוצה מסך-הכל זה. בחנאים גורמלים
היחה הארץ צריכה לתת 180.000 שקל, וחפועלים בלבר -
140.000 . אולם במצב הקיים אני רואה את הסיכום שלגו
כהצלחה כמעט מכסימלית - וברוכה תהיה החרדה שלווחה
אתכם כל ימי הפעולה. זו לא היחה פניקה מרפה ידיים -
אלא חרדה מדרבנות ומפנה שגוברת בנו בכל שעה צרה.

אין לי ידיעות מחו"ל - מלבד אמריקא, ואני
חושש שכאן לא נצא ברכוש רב, אם כי אנו רחוקים מהמפלגה
שפחדו כמנה החברים שרצו למנוע את מפעל הסקל השנה.
אני מצטער ששנה זו לא ניתנה לי האפשרות להשתתף כלל
ובלל בפעולה זו. אני רואה בקונגרס הבא קונגרס לא פחות
חשוב מהקונגרס הראשון של חרצל. אנו עומדים על סף
מאורעות גדולים ומכריעים. עדיין קשה להגיד בשקט אם
אנו עומדים על סף אסון גדול או על סף כיבוש היסטורי עצום.
בכל מקרה שהוא - עלינו לשאת באחריות כמות המרכזי בציונות
ובישוב.

יותר מכל עלינו לחיזקת "מאבד את ראשנו". מרגיש
אני את הדכאון הרב שבו שרויים החברים בארץ - ושוחף אני
לחרדה העמוקה שיש בדכאון זה, אולם מוזהר בעיני ההיסטוריה
שנשתרבבה לחוף חרדה זו. אנו עומדים עכשיו במערכה הקשה
ביותר, שלמי הכרחי היחה לנו במשך כל הגולה שלנו, אבל
אין אנו עומדים במערכה זו ריקים ודלים ומחוסרי-ישע.

יש לנו גם רכוש רב וגם סיכויים גדולים, ואנו נתבעים
עכשיו לעשות את חשבוננו לא מחוץ שיקולי יום-יום אלא
מתוך תפיסת רוולוציונית, תפיסת משבר היסטורי עמוק
העובר עלינו ועל הארץ, ולמשברים היסטוריים יש הגיון
משלהם, השונה באופן יסודי מההגיון של ימים רגילים
וחקינים. ונחטיא את המטרה אם נמוד עכשיו את הדברים
בקנה-מידה מקובל בדינו. ההיסטוריה שלנו ושל הארץ
חורגת ממסגרתה, ואינה דומה ברכת שקופת מעוטר חוף-מבטחים
לאשר-מים פורץ וסוער על סלעי-מגור ותהום רבה. כאן יש
סכנות אחרות לגמרי - וגם כוח-תנופה אחר.

קראתי פעם ושתיים את הדיון של המרכז ביום
7.6.37. איני מסכים לכמה דברים. איני רואה לפי שעה
אפשרות של "גיוס העם למלחמה" ... "עם" אינו מתגייס על-
פי החלטה. לשם כך דרושים מניעים נפשיים עמוקים שאינם
מזעזעים באופן מלאכותי, אלא מתעוררים בכוח-איתנים על-
ידי דחיפה מרעשת ומכרחת שיש בה חומר מזעזע ומפוצץ.
הוכחה הגיונית בלבד שמלחמה זו דרושה ומועילה לא מספיקה,
ועדיין איני רואה את החומר המפוצץ שירעיש את העם. יותר
נכון אני רואה את החומר הזה - אבל עדיין טכון וחבוי
ולא נראה לעין הצבור הרחב, והצבור לא יקום ולא יזדעזע
כל זמן שהוא בעצמו לא יראה זאת.

הצפוי לנו עכשיו לא יפורד בחמשים אלף ולא בחמש מאות אלף לירת, ולא יסולח לנו אם נפסיד השטח הזה בגלל חמשים אלף לא"י שכאילו חסרו לנו. העם היהודי ראוי לקרדיט של סכום גבוהך זה - כשיש שאלה של גאולה פוליטית באחד השטחים היקרים ביותר בארץ.

מחר אני מציג שאלה זו בישיבה עם וייצמן וברורצקי - ואני מאמין שהם יסכימו לדעתי. ואז אטלגרף בשם שלושתנו להנהלה.

לא אכתוב כלום על העניינים המדיניים. אני מניח שיומני מגיע למרכז - ואין לי מה לחסוף עליו. השבועיים הקרובים יהיו מכריעים, וכשרק ארגיש שאני יכול לעזוב את לונדון - אשוב ארצה, כי רואה אני הכרח שלפני קונגרס זה תהיה לנו התייעצות רצינית בארץ. יתכן שנעמוד בפני שאלות שלא עמדנו בפניהן יותר משלושים יובלות - ואם אנילו יעלה בירי לבוא ארצה לימים ספורים עשה מעשה זאת.

- דוב שם אחמול מליטה שלם ובריא.

חזכיר לוול שישלח לי פרוטוקולי המרכז שבתם דנו על "העניין". אני כבר מזמן שלחתי לו הגהת דברי.

אני רוצה גם לדעת אם זו עניין הקרקע בשביל פלוגת-הים בחל-אביב וחיספה. השם רחף לאניח לא מניח דעתי. זהו שם מהאים לאווירון. אולם יותר מהשם אני מצטער על העניין - מדוע לא נרכשו שתי האזניות שעליהן דובר יום לפני צאתי

- 34 -

ושבשבילן הנחתי לבר-כוכבא שני שיקים ?
האמר למחשק שיכתוב על מצב הענינים.

שלום לחברים,

ד. ב. ג.